

„Soča“ izhaja vsak potek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „postanica“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni, naročnina pa oskrbništvu „Soča“ Via del Giardino — Zoratti-jevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

V Gorici 9. januarija.

Le „noble“, dokler gre, je menil naš mestni zastop, ter je na posodo jemal in trosil, dokler se je dalo. A ne, da bi bil zametal; tega ne. Naša lepa Gorica je dobila za lepe novce marsikaj komfortablega, velikomestnega, prav kakor se spodobi klimatičnemu zdravstvenemu kraju: elegantno kopel, s kakoršno se more ponasati redko katero večje mesto, dve jako praktično vravnani tržni lopi, ko nema bogati Trst niti ene same, velikansko novo pokopališče in še marsikaj družega. Pokopališče bi se bilo imelo uže preteklega maja končati, ako bi se bila suša v mestni blagajnici za 990/100 večja od vlažnosti na zemljišči, v katero bodo zagrebali naše umerljive dele, če nas ne zajme neusmiljena smrtna kosa še poprej, ko se posrečijo in doženejo one finančne operacije, zaradi katerih potuje naš gospod „podestà“ vsake kvatre na Dunaj. Sicer bo pa pokopališče kmalo toliko dovršeno, da bi svojemu namenu zadostovalo; a za krasne kočije, na kakoršnih se vozimo danes meščanje v krtovo deželo, treba tudi lepe ceste in za lepo cesto treba zopet lepih novecev. Teh pa ne bo z lepja v deželi dobiti, ker so hudobni jeziki — katerim se je pridružil v novejšem času tudi naš italijanski tovaruš „L'isonzo“, — pri domačih kapitalistih močno omajali mestni kredit, da si nekda uže ta in uni „Manihejec“ (upnik) glavo beli, kako bi zopet do posejnih novecev prišel, ne pa da bi se mu mudilo, še dalje posojati. Govorilo se je te dni močno po mestu, da na starega leta dan ni trebalo mestne blagajnice zaklepati in da je moralo županstvo na vse kriplje „pumpati“, da je toliko skupaj spravilo, kolikor je za silo potrebovalo, da je odpravilo nadležne gratulante, kateri so se mu prišli z navadnimi, kolektivnimi v oščili poklanjati. Ej, tako koledovanje je strašno sitno, kedar je suša v blagajnici!

Toda, kakor pravimo, priskrbeli so naši mestni očetje za nekoliko izposojenih stotisočakov (bagatella!) mnogo dičnega in če hočete, tudi marsikaj prav koristnega; postavili so si tako rekoč na vsakem mestnem voglu neminljive spominko *); kaj drugače, da so se morali ti spominki drago plačati in da je vsled tega na izobilje deficita, (Überfluss an Geldmangel, bi rekel Nemeč) ki se nikakor ne mara vjemati ni z ekonomičnimi razmerami mestne občine, ni z onimi posameznih spredej in zadej obloženih davkoplačevalcev. Zdaj si prizadevajo modri mestni oskrbniki raz-

*) Da! vzdane tablice z imeni prekrščenih ulic. Opazka korekt.

kropljen dolg združiti; iztrgati občino iz krempljev mnogih manjših Manihejcev in izročiti jo enemu samemu, misle, da ji bo laže tolažiti enega samega velikega nadležnika, nego sto malih sitnežev. Da prizadevajo taki prenosi dolgov znamenite stroške, da se pri denarnih kupeljah s teza mnogo rok po „meštariji“, ali kakor pravijo, da treba provizijo plačati, da se more od enega samega velikega dolga toliko obresti plačevati, kolikor od mnogih malih, s kratka, da dolg je dolg, obrni ga, kamor ga hočeš in da gorje, komur ga ima; vse to ni nič v primeri s ponosnim naslovom „avstrijske Nizze“, ki si ga sme naše mesto šlec zdaj prav pridevati, od kar se je z izposojenim denarjem tako gizdavo olišpalo.

In ta „Nizza“ bo se svojim novo ustvarjenim komfortom privabila mnogo bogatih tujcev in ti tujci bodo svoj denar po mestu zatrosili in ta denar pride v roke mestnim davkoplačevalcem, hišnim gospodarjem, trgovcem in obrtnikom in ti davkoplačevalci bodo potem lahko s povikšanimi dokladami plačevali obresti in amortizovali kapital, naj je še tako ogromen, in kedar bo ta dolg tako polagoma, in skoro bi se reklo, nevedoma poravnal, potem pride za Gorico zlati vek, po tem bo tu prava pravcata deveta dežela. Tako razkazujejo naši mestni gospodarji svoje račune in stvar je zares tako jasna, da jo razume lahko vsako otroce v povojih. To je, taki račun, taka logika je prav za prav le za otroke. Odrasel, zreel mislec, posebno če je nekoliko bliže znan z goriskimi razmerami, se pa ne da tako precej prepričati, ali boljše prevariti. Tujci, kateri obiskujejo, ali bi obiskovali posebno o zimskem času Gorico, so večinoma avstrijski penzionisti, ali bolehave bogatinci z Dunaja ali drugih severnejših mest. Takim gostom pa ne zadostuje samo milo podnebeje in kopelji, tudi ne hrepené nič kaj po našem pokopališči, mariveč želé zraven družega — miru in prijaznih socialnih razmer, počutijo se dobro le, ako jih obdaja zaráva avstrijska sapa, in ako nič ne žali njih državljanskih čutov. Revolucionarni proklamirani, kakoršni so se lani in uže večkrat poprej trosili po našem mestu in treskane bombe draži njih zable čutnice, ter jih podi preč, — mnogo njih tudi za vselej. Za to bi moral mestni zastop pred vsem za to skrbeti, da se v tem oziru zboljšajo tukajšnje razmere, on sam bi moral z dobrim izgledom naprej korakati, ter pokazati, da Gorica ne želi biti samo „Nizza“, ampak da ji je tudi za to, da je in ostane zares „avstrijska.“ V svojem gospodarstvu pa naj ničkar ne prenapenja svojih moči

in onih tukajšnjih davkoplačevalcev — da ne nastane prezgodaj tak polom, kakoršnega je doživela krasna Florencija, in kateremu se ne izogne niti lepa Gorica, ako ne neha kmalo sedanj — „Nizzaschwundel.“

Naše c. k. kmet. društvo je imelo dne 2. t. m. občni zbor, pri katerem je šlo za volitev novega tajnika. Navzočnih je bilo kakih 36 društvenikov, večina kakor vselej na italijanski strani, ker se celó nekateri tukaj bivajoči slovenski društveniki malo brigajo za društvene zборе in ker je sploh zanimanje Slovencev za kmetijsko društvo in njegove obravnave zeló omrtvelo. Glavna krivda temu je pač nemarnost naših ljudi, kolikor toliko pa tudi ne enakopravna društvena vravnava. — Toda o tem prilično kaj več. Danes naj samo povemo, da je odbor predlagal nečega dra Borghi-ja iz Portici na Italijanskem za tajnika in da bi ga bila večina brez pomislika sprejela, ako bi ne bil vladni zastopnik odločno zahteval, da mora biti društven tajnik avstrijski državlján. Dasi je pa za službo prosil tudi avstrijski Tirolec, kateri se je izsolal na kmetijski viši šoli na Dunaji in je italijanskega in nemškega jezika, kakor je pogojeno, popolnoma zmožen, dala je vendar zborova večina prednost ptujcu, sklenivši, da bode dr. Borghi imenovan, ako si pridobi avstrijsko državljánstvo. In marl je dvomiti, da sprejeme naš patrijotični mestni zastop italijanskega učenjaka v goriško občinsko zvezo? — Je uže tako, vse dobro prihaja od unstran meja, traktor so najviše cenjeni oni klobuki, kateri nosijo na svojem dnu angleško firmo. Če pa pomislimo, kaj so storili do zdaj za naše kmetijstvo italijanski reformatorji, ki so bili nameščeni na naši kmet. šoli in pri c. k. kmet. društvu, ne moremo se zares prečuditi nekaterim zmernim društvenikom italijanske narodnosti, katere poznamo kot odlične avstrijske patrijote, da se dajo še vedno voditi po onih treh, štirih velemožih, kateri nosijo veliki zvonec v našem društvu, a večinoma le za to, da obračajo vodo na italijanski mlin. —

Pri občnem zboru je spregovoril svetovalec pl. Claricini modro besedo zoper razpust kmet. šole, o katerem se posebno močno govori v nekaterih krogih, od kar sta ločena italijanski in slovenski oddelek in od kar se je še po vrhu dr. Monà odpovedal svoji službi kot vodja in učitelj ital. oddelka.

V zadnji sesiji je deželni zbor pod dolgih študijah v dež. odboru in v odseku soglasno sprejel na drobno motiviran načrt, po katerem naj se preuravna šola. Ta načrt je do zdaj še komaj na pol izveden; ni italijanski, ni slovenski oddelek nista mogla še v najmanjši stvarici pokazati, ali moreta samostalno ži-

LISTEK.

Hercegovski pregovori.

Gospod Volk Verčević, bivši konzul trebinjski, dal je na svitlo zbirko raznih izrekov, ktere je nabral meju prostim hercegovskim ljudstvom. Ti izreki so napereni proti vsem raznim stanovom v onej nesrečnej deželi. Zatrani krstjan in ponosni beg, podkupljivi kadi (sodec) i pomilovanja vredni obdolženec, mož i žena z dolgojezično taščo vred navedeni so humoristično v teh izrekih. Ti izreki v vprašanju in odgovore umetno zloženi popisujejo šege i navade, sladkosti i britkosti, tožbe i želje vsega prebivalstva one Hercegovine (stariinom Vojvodine imenovane), ki je nekada daleče po svetu slula. Oglejmo si nekoliko teh pregovorov, saj bodo gotovo marsikacega bralca naše Soče zanimali, i začujemo toraj pred vsem s krepkimi izreki, ki so napereni proti nesnosnej vladi turških feudalcev: ag i begov.

Siu praša oca: „ali imamo česa, kar nej agovo?“ „Da, dvoje reči, svoje duše i svoje svinje“ odgovori mu otec. (Bralci, ki še tega ne vedo, naj izvedo, da Turci svinjine ne jedó.) — „Ali pride po vašem koranu (turškem svetem pismu) lahko kak krstjan v

nebesa?“ prašal je raja (krstjan). „Da, ako štirideset let Turku služi, in ako ga potem Turek ubije“ odgovoril je aga. — „Zakaj trpite, da vas Turčin tlači?“ prašal je Crnogorec. „Bog je visoko, car pa daleko, i mi smo uže navajeni“ odgovoril je raja. — „Ali delate kaj?“ prašal je nekedo Turka. „Nejmamo časa za to. Petkrat na dan molimo, vmes molitvij pa ne pridemo od kave i duhana k delu“ odgovoril je Turek. — „Koliko si agi (grofu) dolžan?“ „Kolikor on hoče“ — „I kedaj mu imaš platiti?“ „Kedar i kolikokrat se mu vzljubi.“ — „Kedaj je aga najhujši?“ „Kedar uboža.“ — „I kedaj ti je aga naj ljubši?“ „Kedar se stegne.“ — „Kedo vam izdera zobove?“ „Brivec slabe, aga pa zdrave.“ — „Tebi se menih! dobro godi“ (rekel je beg.) — „nejmaš skrbi ni za žene ni za otroke.“ „Menjajva!“ zavrne ga menih. „Si še premislim“, pristavi urno beg. — „Ali bi hotel biti Turek?“ prašal je Turek Marka. „Za nobeden denar ne; i samo, ako postaneš ti Krstjan.“ „A zakaj?“ „Da bi izvedel, kako se krstjanom pod vašo vladu godi.“ — „Aga! kaj si pozabil uže, da si mi dolžan platiti kravo?“ „Danes s'abo slišim“ odgovori mu aga. „I kedaj ti imam masla prinesti?“ (praša ga tiho krstjan) „Kaj nejši ga še prinese?“ seže mu aga naglo v besedo. — „Kteri ti je ljubši, hudobni ali dobri aga?“ „Hudobni mi vzame eno, dobri pa obe kravi.“ — „Kaj želiš ti begu?“ „Bog mu daj vse,

vsega, ali kakor jaz menim“ (odgovoril je krstjan na tako vprašanje). — „Zakaj pa neče biti beg krstjanom pravice?“ „Pijanec ne razumi treznega, sit clovek ne razume lačnega.“ —

Izreki posvečeni čestitemu sodskemu stanu, napereni so posebno proti podkupljivosti i požrtnosti sodca. Poglejmo nekoliko i v te izreke.

Sluga praša sodca: „Ali hčem pustiti k vam gjavra (krstjana)?“ „Ako ima kaj v rokah, naj počaka, ako je pa natovoren, odpri mu vrata na stežaj.“ — „Kako se gre h kadiju (sodcu)?“ „K njemu se gre s polnimi, od njega pa s praznimi vrečami.“ — „Bodemo li imeli dobro letino?“ „Mogoče je, mogoče nej, jaz bom imel gotovo dobro“ (odgovoril je kadi.) — „Hotel sem ti prinesti eno jare“, (rekel je raja kadiju) „a nejsem vedel, ali ti imam prinesti belo ali črno.“ „Jareta se ne cene po volni, temuč po obisti“, zavrne urno kadi, ki navadno le tolsta jagujeta ljubi. — „Kak vik i krik je na trgu?“ „Naš sodec hoče postati pravice mož, ali Turci mu ne dozvole.“ — „Kedaj je za te najtežje soditi? (prašal je nekdo sodca) „Kedar imam pred sabo lačnega Turka i zvitoga krstjana“ (odgovoril je sodec.) — „Ali je ostro prepovedano jesti ukradeno jare?“ (prašal je raja) „To se razume samo ob sebi“ (odgovori kadi.) „Ali davi sem eno jare ukradel, ktero tebi poklonim (v dar prinesem)“, „Dobro, dobro! (zavrne kadi) med

veti in na deželno korist napredovati; in uže naj se dolgo let zidano, in mnogokrat popravljen poslopje za vselej razruši, še predno se dožene, ali bo zadnja poskušnja kaj uspeha imela ali ne. In zakaj? Mari zaradi ogromnih stroškov, ki jih prizadeva šola? ali zaradi neznanosti koristi, katero daje deželi? Kaj šel! Za to, ker so Slovenci dobili košček enakopravnosti; za to, ker so tuji reformatorji sebe in šolo in deželni odbor in deželo osramotili, kar bi se zdaj tem jasneje pokazalo, ko bi se vsled preuravnave začeli kidati Avgijevi hlevi na šolski kmetiji. Tega so se zbalili oni možje, kateri so bili nekdanji prvotniki kmetijske šole ter so takrat enako vse žile napenjali, da bi se šola ustanovila, kakor so jih zdaj začeli napenjati, da bi se podrla. Da! taka šola, kakoršna je bila do zdaj, tak uzor nerednosti in nemarnosti na šolski kmetiji in v vsem dotičnem gospodarstvu, — mora nehati, mora za vselej nehati, za to smo tudi mi, a otročje bi bilo in nedostojno deželnega zbora, ako bi hotel uže danes podreti ono stavbo, na katero je še le večer zadnji kamen položil. — Da gre dr. Mouč, kaj to dé? saj šteje Italija še mnogo takih kmetijskih učenjakov, katerim prav dobro tekne avstrijski kruh, dokler si boljše ne najdejo. Naša kmetijska šola in nje dijaki imajo tako malo vzroka, solze pretakati po svojem drugem vodji, kakor so ga imeli po prvem. Če pa hoče deželni odbor deželi dobro vstreci, naj se ozira po domačih, avstrijskih strokovnjakih in naj izbere moža, kateri ne bo znal samo učene kmetijske knjige pisariti in znajbde delati, ampak tudi izgledno kmetijo vravnati in pošteno in razumno gospodariti. Če ga najde, potem potihnejo kmalo oni lahkomišelniki glasovi, kateri zahtevajo, da se v eminentno kmetijski deželi po tolikih žrtvah razruši prevažno kmetijsko učilišče. —

Dopisi.

Iz goriške okolice, 6. jan. (Izv. dop.) (Bitka blizu Gorice.) O bitki, o kateri Vam poročam, ne bo govorila nobena zgodovina, in da bi, — sramotno bi bilo za našo mestno okolico, kder se, posebno v narodno najmrtevnejših krajih, najhuje šopiri in včasih prav grdo razpasuje kmečka surovost. Ali ste uže kedaj slišali o rodoljubih iz Pevme, ali da bi se tam kako narodno društvo snovalo, ali da bi samo trije, štirje skupaj stopili in poskrbeli za kako narodno zabavo, za kaj poštenega slovenskega petja? Niste slišali; jaz tudi ne. Pač pa beremo prav pogostoma po goriških uličnih voglih „Oggi ballo a Peuma“ in če nas ob nedeljah in večkrat tudi druge dni pelje pot skozi Pevmo, slišimo navadno tako neotesano, popačeno furlansko-italijansko upitje, da je brže zverskemu tulenju podobno, nego človeškemu petju, — da ne govorim o divjih tepežih, kakoršni se tu leto za letom ponavljajo v dokaz, na kako nizki stopinji stoji še tu ljudska kultura. Tudi sovraštvo, katero goje zlasti mladenči sosednih vasi med seboj in ki dozori včasih, večinoma pa na javnih plesih, do krvavih dejanj, ne daje naši okolici nič boljšega spričevala. Tega se je lahko prepričal, kdor je šel na novega leta dan o neki uri mimo Boškinove krčme v dojnji Pevmi. Krčma je bila pravo bojišče; tako imenovani „Puintarji“, vaščani pri goriškem mostu, so se hudo spriji z Oslavci in Pevmčani, udrihale so trde pesti, pa tudi kamenje je ropotalo in noži so švigali na desno in na levo, da so se pe končani bitki mnogi z oguljenim hrbtom, z modrimi marogami po obrazu in životu in celo s skelečimi ranami domov vlekli. Povoda ni bilo posebnega; a da se na tleči žrjavici ogenj vname, tudi ni treba mnogo pihati. Nič pomenljive besede so na mah vzbudile staro sovražno tekmovalje in od besedi

vkrađenim in darovanim jaretom je velik razloček. — Kadi sodeč bogatega tatú je rekel: „On nej vkrađel, on je samo vzel, i nihče nej ga videl.“ i bogat tat je bil nedolžnim spoznen.

Kake časti ženski spol v Hercegovini uživa, ponašame se lahko iz teh le izrekov: „Zakaj poješ ves dan?“ „Žena mi je sinoči umrla.“ — „Kedaj si se oženil?“ „Pred letom.“ — „Kedaj si zadnji krat pel?“ „Pred letom.“ — „Kako živiš se svojo zavo?“ (vprašala je mati svojo komaj omoženo, najmlajšo hčer) „Prav dobro! Bog jo živi od nedelje do ponedeljka.“ — „Ali si štel, koliko krat si svojo ženo tepel?“ „Še ne vem ne, koliko krat sem jo poljubil, a kako bi vedel, koliko krat sem jo tepel.“ — „Imate li telegraf?“ (prašal je Dalmatince) „Ne, a h čemu bi bile pa naše žene na svetu?“ (odgovoril mu je raja.) — „Hočeš li, da zastran tvoje hudobnosti v vodo skočim?“ (rekel je jezno Hercegovce svoje ženi). „V morji je prav mehko, v hladnem potoci prav prijazno; izberi si, ljubček moj! kar ti bo ljubše.“ (zavrne ga skrbna žena). — „Ded! kaj misle o sebi dekleta?“ — „Ona misle, da so od 14. do 16. za sultana, od 16. do 18. za vezirja, od 18. do 20. za vsacega, da je le možki.“ — „Koga boš rajše hotela, bogatega starca al ubozega mladenca?“ — „Oba, oba, ljuba mati, da ne bod me pomilovala.“

je prišlo kmalo do dejanj, katera bo slednjič še kazenska oblast preiskovala in kakor je pričakovati, tudi ostro kaznovala. Po tem se bo naša blažena mladost v hladni samotni pametila. Žalostno! M.

Iz Sežane, 4. jan. (Izv. dop.) Svetega Stepana večer 1. l. nej na Sežanščini hvalevredno minol, in miroljubnemu človeku, kateri vidi, da se vsi pretepi in poboji le ob praznicah godé, kmalo ne bo zameriti, ako ga prevzame želja, da bi ne bilo mej tednom nebenega praznika. V samej Sežani so fantje celó z moži vred do čez polnoči po krčmah in vasi razsajali; pačel je marsikak cvrk, marsikak cmok in marsikoga je stisnjena pest nemilo v rebra ali pod rebra poljubila. Posebnih zlih posledic pa nej imelo vse to ponočno kvakanje in pretepanje, samo marsikoga so drugi dan nenavadno lasje boleli.

Petoje skopeljskih mladeničev prisilili so necega Frana Nabergoja iz Lož vipavskih, da jim je v krčmi na Zingarici tako imenovano fantovščino plačati moral. Take navade so zares grde, surove in našim mladeničem na sramoto, kajti zastran njih nam se tuji posmehujo. Naj bi naša županstva skrbela, da se te grde razvade enkrat za vselej odprave!

Bivši tomajski fantovski župan, znan pretepavec Ivan Černe Filakovšček, je isti večer po nekej pojedini, ktero je v imenu fantovščine plačal neki sedemnajstletni mišbradec, Jožefu Soncu, cerkvenčevemu sinu prebil s kamenom zgornjo ustnico, en zob mu je izbil, drugi zob pa razbil, sam pa jih je toliko dobil, da menda še dan danes delati ne more.

Andrej Orel Robidnikov iz Utovelj je isti večer ob deseteri uri v svojem leglu uže dremal, ko so ga njegovi mlajši tovaruši prišli klicati in vabit, da naj gre pomagat odgnati domu fante z Grahovega-brda, ki so ne daleč od Utovelj rzasajali. Šel je in prišel preblizu svojih protivnikov. Ti so zagnali v tek njega in njegovega tovaruša Antona Antončiča, in ker se je Orel zdrsnol in na tla se zgrudil, udarili so z vso silo na-nj štirje fantje Brici, ter ga s krivčevanjem na hrbtu in na stegnu težko ranili. Žalostno, a vendar le je vedno še resnično: „kedor išče, najde“.

Iz Trsta, 2. januarija 1879. (Izv. dop.) (Novo leto. — V Bosno! — Nove volitve. — Čitalnica. — „Edinost“. — Naročajte „Našo Slogo“.) Naj začnem danes, kakor je uže običajno, z voščili za novo leto. Da bi hotel naščeti vsa voščila, katera nosim v srcu uže toliko let, napolnil bi Vam par kolon z ujimi; a zadosti bode, če rečem: naj bi z letom 1879. Slovenec napočila zora svobode, naj bi v tem letu začela nova doba, v kateri Avstrija spoznavši svoje prave prijatelje, zopet stopi mej svoje otroke in mej vse enako deli darove pravice in blagra in se oprosti onih jerobov, ki so dozdej le sebi v korist in v škodo celi družini gospodarili.

Mi Slovani čutimo, da se mora še v tem letu nekaj zgoditi v našo korist in da mora nehati kontumaciranje Slovanov v Avstriji najbrže še v tem letu, kajti zmešnjava, katera vlada na Dunaji in v Peštu, ne sme več dolgo trajati, tega so menda zdaj prepričani tudi visoki krogi. Leto 1879 vtegne imeti torej v svojih gubah marsikako važno spremembo; nam Slovanom pa se nij bati teh sprememb, ker slabše se nam skoro ne more goditi, kakor se nam je godilo zadnja leta. Gotovi pa smemo biti, da osvojitev Bosne in Hercegovine bode imela le dobre nasledke za nas vse avstrijske Slovane, to nam svedoči vpitje Madjarov in ustavovercev in način, kako je začel vladati vojvoda Würtemberg v Sarajevem.

*) Zadnjič prepoznaj prijeli. —

Ured.

— „Kedaj se imajo otroci poročiti?“ — „Sina oženi, kedar hočeš, hčer pa kedar moreš.“

Sploh mora se pa reči, da je Hercegovinec pri vsej pokvarjenosti viših stanov ostal še precej zdrav na umu i srci svojem. Jedro naroda je zdravo in iz tacega naroda gotovo kaj vzraste. K njegovim šegam primerimo še te le pregovore:

„Na kaj ima potnik naj više gledati?“ Na strah božji i na svojo čast.“ — „Zakaj ne moliš?“ (prašal je nekdo Črnogorca pred večerjo). „Ako Bog kaj ima i da, zahvalim mu: kedar nič več ne da, še le molim.“ — „Kterih ženskih ima se človek najviše bati?“ — „Vsacega starega dekleta, mlade pasterice i prilizajoče se katoličanke.“ — „Kaj ti je bilo najteže pomiriti?“ — „Mater i ženo.“ — „Od kedaj se vi dva brata ne pravdata više?“ — „Turci so nama vse vzeli i sedaj nejnama za kaj se več pravdati.“ — Ko je šel sin v daljne kraje, svetoval mu je otec takole: „Drži se nove ceste i starega prijatelja; močnejšemu hodi nasproti s kapico v roci, slabejšemu pa s pestjo; kedar lisica pridiga, pazi na gose.“

Lukavečki.

Tukaj namreč pozvedavamo, da išče za Bosno samo slovenske uradnike; prišlo je enako vabilo tudi sem v Trst; a v tem vabilu stoji izrečno, da smejo le taki uradniki prositi za službe, ki dobro znajo pisati hrvatsko, ali pa vsaj slovensko. Tudi šole, katere se bodo nekda z nova napravile, imajo postati strogo narodne in ne bodo tam mučili ljudstva z nemščino, kakor pri nas. Voznikov in delavcev iz slovenskih krajev je šlo skoz Trst na tisoče v Bosno in Hercegovino in vozniki so sploh zadovoljni sé zaslužkom; tudi pišejo, da jim dežela dopada; samo trpljenja je dosti, ker primanjkuje suhot in druge komoditete, na katere je pri nas navajen tudi kmet.

Da bodé treba dosti milijonov, predno bo tam doli vredjeno vse, to je gotovo, a strošek ta ne bode neproduktiven in zatorej pozdravljamo leto 1879. z veseljem tudi za to, ker je ž njim začela tudi sistematična vredba onih dežel, kar nam svedoči zadnji proklam vojvode Würtemberga, po katerem prevzame Avstrija popolnoma v svoje roke vlado v pridobljenih deželah. Od tukaj se je za Bosno uže oglasilo nekoliko uradnikov Slovencev in Hrvatov.

Za nas tržaške Slovence pa ima novo leto še poseben pomen. Imeli bomo v tem letu nove volitve mestnih odbornikov, oziroma dež. poslancev in novega župana. Te volitve so uže razpisane in se bodo vršile prvo polovico marcija. Treba je, da se tržaški Slovani in naši vrli okoličani uže zdaj pripravljamo na ta važni čas, kajti borba bo huda in stranka italijanskih rogoviležev uže spravlja skupaj denar, da bi ž njim demoralizovala naše volilce.

Uže se sliši, da so se zbrali pri sv. Ivanu nekateri volkovi v jančji obleki; ti podkupljeni ljudje nekda hočejo snovati neko stranko, ki je unikum, krstiti jo hočejo nekda „novi Slovenci“. Tedaj imamo uže stare, mlade in zdaj še nove. Toda te nove Slovence bomo zadušili še pred porodom, kajti nič prav si ne upajo na dan. Kakor sem uže večkrat trdil v svojih dopisih, dalo bi se v Trstu zmagati, samo da so Slovenci nekoliko edini in delavni, in da vlada nekoliko pošteno nam pod roko segne. Vlada bi morala z nami pravično ravnati in ne samo rabiti nas za strašilo, ampak za element, ki bode tukaj zvesto varoval Avstrijo in torej mora močan postati. O tej zadevi bom Vam še večkrat kaj pisal.

V nedeljo imela je naša čitalnica občni zbor, pri katerem se je začasno potrdil stari odbor, in dala se mu je naloga, da skliče čez 1 ali 2 meseca zopet občni zbor, v katerem se bodo pravila nekoliko preuredila posebno gledé števila odbornikov. Ker so se tržaški Slovani zdaj jeli bolj zanimati za čitalnico, se je nadejati, da bomo imeli ta pust živahne veselice; sliši se, da bode vsako nedeljo ples.

Društvo „Edinost“ bode tudi v novem letu — tega se smemo nadejati — jako uspešno delalo. Podpirala ga bode tudi „Naša Slaga“. Ta izvrsten list zasluži, da ga naročevajo tudi Slovenci, ker piše tako razumljivo hrvaščino, da je skoro od previdnosti nam odločen, da se polagoma naučimo sorodnega jezika. Vsak slovenski kmet, ki „Sočo“ prebira, jo bode razumel in zraven stane samo gold. 2 na leto. Torej Slovenci naročajte si ga!

Iz Pulja, 7. jan. (Izv. dop.) Povsod se Slovani čvrsto gibljejo, celó mej Nemci na Dunaji, v Gradcu in drugod ustanovila so se slovenska društva, katera vsako po svoje pospešujejo razvoj Slovanstva bodi na literarnem ali političnem polji, bodi tudi v socialnem oziru. Kaj čuda tedaj, da smo se začeli tudi Slovani, katere je pripihala osoda od vseh slovenskih pokrajin na južno ost tužne Istre, v Pulj, nekoliko dramiti in ediniti? V družbi se da kaj storiti in doseči; posamezen Slovan zgubi mej tujo množico vso narodno veljavo. To so prvi sprevideli tu živeči Čehi in povabili so nas Slovence, da skupaj snujemo društvo. Zbralo se nas je kakih 40, izvolili smo začasni odbor, sestavili pravila in poslali je namestništvu v Trst v potrjenje. Društvo smo krstili „Československi spolek“. A čujte! akopram ni društva namera, da bi se pečalo s politikom, je namestništvo vendar pravila zavrnilo, češ, da če tudi ni društvo s početka politično, vtegne vendar s časom postati itd.

Ne razumemo sicer, od kod izvaja vlada svoj sklep, niti ne, v čem bi vtegnilo vtikanje Slovanov v politične stvari v Istri škodovati, ako bi tudi res kaj tacega nameravali, — a ker sumimo, da se morda namestništvo največ nad društvenim imenom spodtika, mislimo je zdaj prekrstiti v „Slovensko narodno čitalnico“ in v tem zmislu popravljena pravila zopet v potrdbo predložiti. Če se smejo Slovani drugod in celo na ptujem shajati, ter skupno zabavati in omikavati, zakaj bi se mi Slovani ne smeli na svojem domu?

B.

Politični pregled.

V Gorici 10. januarija.

Z DUNAJA. Nj. Veličanstvo, cesarica, je prišla dne 2. t. m. z Godöllö-ja, kder je dalje

časa bivala, sem nazaj in ostane tu do pomladi; cesarjevič Rudolf prezimi letos v Pragi, nadvojvodinja Valerija, njegova sestra, pa v Godöllö-ju. — 15. t. m. se zopet snide državni zbor. Kakor poroča navadno dobro podučena „Montags-Revue“, ostane sedanje ministerstvo, dokler ne bo v zboru konečno rešen predlog zaradi berlinske pogodbe. Po dotični razpravi odstopijo nekateri ministri, drugi pa ostanejo najbrž pod predsedstvom kneza Adolfa Auersperga do novih državnozbornih volitev, katere se imajo letos vršiti. — Zoper vit. Schönerer-jev pruski zdihlejš se še vedno oglašajo avstrijsko-nemške občine z možatimi protesti. Mož je se svojo veleizdajsko nesramnostjo blizo to dosegel, — kar dosežajo na Primorskem italijanissimi s svojimi proklami in petardami.

„Wiener Zeitung“ poroča 8. jannarija, da je sekcijski šef baron Calice (goriški deželan) postal tajni svetovalec Nj. V., grof Szechenyi pa da je imenovan za poslanika v Berlinu.

Dogovori zaradi sprave mej Nemci in Slovani na Českem napredujejo še precej povoljno in če srečno izidejo, potem pridejo Čehi v državni zbor, ki bi potem močno spremenil svoje lice in sicer vsem avstrijskim Slovanom v veliko korist. — „Politiki“ se z Dunaja piše, da cesar sam z velikim zadovoljstvom pričakuje sprave med Nemci in Čehi in da je upati, da se skoro uresniči ta nada. Da bi nas le tudi ta pot ne goljufala!

Iz Zagreba. V volilnem okraju Novi Vinodol so volili 4. t. m. za poslanca Ivana Vončina, za narodno stvar jako zasluženega moža. — Zbor obravnava hrvatski proračun za leto 1879. Potreba za avtonomno upravo Hrvatske in Slavonije je proračunjena na 3 milijone, za Granico pa na 2 milijona 226.300 gl.

OGERSKI državni proračun kaže, da bo koncem leta zopet blizo 23 milijonov deficita. — Zato pa zavrača novi finančni minister grof Szapary vso odgovornost na svoje prednike, češ, da so oni tako slabo gospodarili.

IZ BOSNE. Nova deželna vlada obstoji iz treh razdelkov: eden za notranjo upravo, drugi za pravosodje in tretji za finance. Više vodstvo pa spada v delokrog skupnega ministerstva, katero bo v vseh stvareh, ki se tičejo Bosne in Hercegovine, dogovorno ravnalo z avstrijskim in ogerskim ministerstvom. Nova kronovina ne spada po tem takem niti k Cis- niti k Translajtaniji, ampak je odvisna samo od države. Ustavovercem nič kaj prav ne diši, da je Bosna vsled tega odtegnjena nadzorstvu državnega zbora.

Od kar je nekoliko prenehalo deževanje, se zopet vračajo delavci od vseh strani in javna započeta oživljajo deželo. Po cesti mej Brodom in Sarajevem — razen soteske pri Kobilaglavici se lahko občuje z vozovi. — V Hercegovino je prišlo polno voznikov iz vseh strani, posebno Kranjcev, Čičev in Italijanov.

ALBANSKI se ne marajo nikakor vdati določbi berlinske pogodbe, po kateri bi se Podgorica pridružila Srbiji; nekda se hočejo temu z orožjem v roki ustavljati. — Za tem germom tiče najbrž italijanski zajci. Prišlo je baje mnogo italijanskih agentov v Albanijo, kateri trosijo plakate v nemajoče Albance za zvezo z Italijo. — Prijaznejša je albanska liga Avstrijcem. Te dni je sklenila v posebnem shodu: 1. Albanci ne bodo branili, če avstrijska vojska zasede Novibazar. 2. Prebivalstvo naj se pozove, da zopet trguje in občuje z Bosno kakor poprej. — To resolucijo je naznanila liga tudi avstrijski vladi v Sarajevo.

IZ RUSIJE. V Astrahanu, na kaspiskem morju, se je vnela strašna kuga, ki so jo nekda zanesli iz Turčije vrnivši se kozaki. — Pogajanje med Rusijo in Turčijo zaradi definitivnega miru se je pretrgalo, ker ne mara prva odmakniti svoje vojske, dokler ne bo Podgorica izročena Črnogori. — Afganski emir pride meseca februarja z generalom Kaufmann-om, ki mu je šel naproti, v Petrograd.

IZ CARIGRADA se poroča, da je Sulejman paša izgnan iz Turčije in da je obsojen na

zgubo svojega dostojanstva. V Carigradu je prebivalstvo še vedno razburjeno, innajzanesljivejši vojne čete so po mestu tako nastavljene, da bi lahko kako revolucijo brž zatrle.

Rustem paša, katoličan, je imenovan za guvernerja v vzhodni Rumeliji. Vse velevlasti so do zdaj uže to imenovanje potrdile, samo Rusija ne še.

NA FRANCOSKEM so se zadnje dni vršile volitve za senat. Republikanci so sijajno zmagali; izmed 98 novoizvoljenih je 82 Gambettovcev in samo 16 konservativcev; to prihaja od tod, ker so se zadnji mej seboj razcepili. Zdaj šteje francoski senat 119 konservativcev in 176 republikancev.

IZ RIMA se poroča, da je papež potrdil nasvete Dijakovarskega vladike Strossmayer-ja glede uravnave katoliške cerkve v Bosni. Nuncij Jakobini na Dunaji se zdaj v tem zmislu dogovarja z avstrijsko vlado.

V MADRIDU so 3. t. m. ob glavo dejali tistega Moncassi-ja, ki je hotel lani španskega kralja umoriti. Kralj ga je nekda želel pomilostiti, a ministri so zahtevali njegovo smrt.

IZ LONDONA se poroča, da je lord Beaconsfield hudo zbolel; huda putika (podagra) ga nekda po kosteh trže.

V AFGANISTANU ni še vojska končana. Afgani se še na vso moč branijo in Angleži bodo imeli še silo posla, predno jih užugajo. Rod Mahmavadžirij je vpadel na angleško zemljo, penil in požgal Tank.

Domače stvari.

Goriška čitalnica je naročila za leto 1879 sledeče časopise: Slovenski Narod, Slovenec, Novice, Zg. Danica, Slov. Gospodar, Soča, Edinost, Gospodarski list, Zvon, Vertec, Cerkevni glasbenik, Učiteljski tovariš, Brenclj, L'Eco del Litorale, L'Isonzo, L'Osservatore triestino, L'Adria, Obzor, Vienac, Naša slova, Bosensko-herc. Novine, Vaterland, Politik, Reform, Presse, Neue fr. Presse, Triester Zeitung, Tagespost, Leipziger illustr. Zeitung, Alte und neue Welt, Fagaro, Ausland, Fliegende Blätter. — V letošnjem predpustu napravi čitalnica sledeče veselice: 1. V saboto 11. jan. plesno veselico, 2. V saboto 25. jan. plesno veselico, 3. V saboto 8. febr. veliki ples, 4. V saboto 22. febr. plesno veselico.

Vsako prsto saboto se bodo veršile plesne vaje z glasovinom. Vsi vdeležniki teh vaj se prosijo, da k njim zahajajo v domači obleki.

Neudje se smejo vdeležiti plesnih veselice le z vstopnim listom. Vstopnice se bodo oddajale v omejenem številu pri odboru. Z vstopnimi listki vpeljani gostje se morajo pred začetkom plesa ravnatelj veselic predstaviti. Začetek je vselej ob 8. uri zvečer. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

† Andrej Wolf, dekan kanalski je preteklo nedeljo 5. t. m. ob 6. uri zvečer po kratki boleznih preskrbljen s ev. tolažilnimi sakramenti v 62. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Rajnik je služboval kot dekan v Kanalu celih 18 let in kako je Kanalska čreda ljubila svojega dušnega pastirja, dokazal je velikanski pogreb, kateri se je vršil v sredo dne 8. t. m. zjutraj. Zbralo se je nad 2000 ljudi od bližnjih in daljnih krajev; pogreb je vodil v. č. g. J. Kragelj, dekan Tolminski z asistencijo 22 drugih duhovnikov, dalje se je vdeležila pogreba vsa šolska mladina, uradniki c. k. sodnije in davkarije, občinski zastop sé zastavo z g. županom na čelu; ker je bil rajnik skozi ves čas, kar čitalnica obstoji, njeni ud, so ga tudi čitalničarji sé zastavo sprejmili; posebno imponirala je požarna straža v praznični opravi, ki je ob enem za red skrbel, za kar jej gre vsa hvala. Kanalski pevci zapeli so mu, preden so ga iz farovža vzdignili, „Nad zvezdami“, potem v cerkvi pred mašo „Roža in trnje“ in slednjič na grobu „Jamica tiha“. Pri maši pel se je Requiem za dva glasa, pela sta ga ta dan v prvo gg. Wallenhof in Hönig. Rakev je kintal prekrasen lavorjev venec z dragocenimi trakovi, kterege je podarila blaga gospa, županja; z eno besedo mož je imel pogreb, kakor si ga je zaslužil. Zemljica mu bodi lahka!

Odlikovanje. Ravnatelj c. k. više realke v Gorici, dr. Egidij Schreiber, je za svoje zasluge odlikován s častnim naslovom šolskega svetovalca. Enaka čast se je primerila tudi nekdanjemu znanemu profesorju računstva na tukajšnjem gimnaziji, Pauschi tz-uzdaj gimn. ravnateljju v Gradcu.

Duhovske spremembe. V. č. gospod Peter Kobal, do zdaj dekan v Bovcu, je imenovan za dekana v Šempetru pri Gorici namesto v. č. gosp. J.

Mercina, kateri je postal dekan prvostolne cerkve v Gorici. Za administratorja v Bovcu pride v. č. gosp. France Vidic, do zdaj kaplan pri farni cerkvi sv. Jgnacija v Gorici. — Z gosp. Kobalom zgubi Bovški dekan izvrtne vođjo, tamošnja duhovščina vljudno-kolegijalnega načelnika in komaj nekoliko probujena narodna stvar — svoj glavni steber; zanašamo se sicer, da mu bode g. Vidic vseskozi vreden naslednik. Pri tej priliki, ne moremo zamolčati, kar se nam iz Tolminskega poroča, da se je nekda gosp. okrajni glavar Tolminski spoznavši odlične lastnosti v. č. g. gosp. P. Kobala in posebno njegov nevpogljivo-možki značaj iskreno potezal za njegovo častno premeščenje na boljše farno. Tako je prav, da se zasluženi, značajni možje podpirajo. Slama!

Samomor. Preteklo saboto zvečer mej 6. in 7. uro si je življenje vzel mladenec Josip Faganel, tergovski pomočnik pri suknotrčcu B... v Gorici. Našli so obešenega na stranišči pri štacuni njegovega gospodarja. Čeli dan je nekda prav mirno in marljivo opravljal svoja dela in nihče ni mogel sumiti, da mu rojé tako nesrečne misli po glavi. Zdaj pravijo, da je imel nekoliko dolga, katerega ni mogel poravnati. Zalosten zagovor mladim, čilim močem! —

Konkurz. Znana vinotrgovska firma „brata Faifer“ na Korenji v Gorici je te dni napovedala konkurz, t. j. ustavila plačila. Dolga je nekda nad 90, premoženja pa kaj nad 80 tisoč goldinarjev.

Mlad kradljivec. Kakor je on dan v Gorici ob belem dnevi smuknil iz goriških ječ prihodnji taljanski mučenik sveti Tabaj, utekel je 18. oktobra t. l. o poludne iz sezanske temnice osemnajstletni golobradec. Ta sprideni mladenec, ki je najprej trdil, da se piše Jvan Domicelj, potem pa, da mu pravijo Martin Srebot, ukradel je meseca maja t. l. Andreju Korenu iz Podgorja koperskega s paše eno kobilu, katero je prodal 13. maja l. l. bivšemu i prihodnjemu štorskem županu Josipu Suši za 23 gl. No dolgo potem ukradel je necemu Senožšču eno kravo, katero je srečno za 50 gl. v postojnskem Kruševlju prodal. Zvečer 11. oktobra l. l. ukradel je pa s paše necemu Križmančiču iz Bazovice eno kravo, katero je skušil v Štorjah prodati. Po prizadevanji vlega gospodarja Francana Dolgana zaletel je pa v tej vasi v orožniške vezi, ter je bil potem odveden v sezanske sodne temnice. Te dni ga je ugrabilo ces. kr. redarstvo tržaško pod imenom Antona Kapelja Roliha, ter izročila, kamor spada.

Kobariška čitalnica napravi v nedeljo 12. t. m. vesel večer s plesom v. g. Žganovej dvorani. Začetek točno ob 6 1/2 zvečer. Vstopnina 20 kr.

Odbor.

Iz Kobarida nam piše znanec: Osupnilo me je brati v dopisu s Proseka v zadnji „Soči“, da je toliko italijanskih voznikov na potu v Hercegovino, kamor so poklicani za prevažanje erarskega blaga. Kobarid in okolica šteje lepo število zdravih, krepkih konj, kateri se gotovo lahko merijo z laškimi kljusami, in naši vozniki so vsak čas pripravljani, podati se v Hercegovino, ali kamor si bodi, da je le kaj poštenega zasluzka. A ponudba tukajšnjega občana g. Kok... kateri ima uže par konj v Hercegovini na delu, da bi tam še za 50 dela dobil, ni bila v Trstu sprejeta. Menim, da bi se morala vlada pri takih podvzetjih vendar bolj na svoje državljanje ozirati, nego na tujce; temveč ker so zdaj hudi časi in ker so tukajšnji posestniki zasluzka silno potrebni. Kako bomo sicer davke plačevali?

Iz Šempetra pri Gorici se nam piše: Z veseljem smo pozdravili vest, da dobimo z novim dekanom, preč. g. Kobalom, vlega rodoljuba v svojo sredo. Kakor slišimo, je prišel te dni nenadoma sem na ogled, in žalilo nas je zares, da nismo za to nič vedeli, ker bi se mu bili sicer kaj radi spodobno poklonili. Najhuje pa nas je dregnila nevšečna vest, da se mu ni tukaj nič kaj dopadalo in da se celo misli odtegniti. Za Boga, le tega ne! Saj ga tako željno pričakujemo ter smo preverjeni, da se bo tudi on v naši vasi kmalo domačega čutil. Služba je tu tudi zadosta prijetna in gotovo ne tako revna, kakor mu jo je vtegnil ta ali uni popisati. Da bi mu torej kmalo radostnega srca zaklicati mogli: Dobro došli! Več Šempeterskih mož.

Emigracija. Iz Korminskega okraja so zopet začeli revnejši prebivalci, zlasti gosposki koloni, preseljevati se v argentinsko republiko v južni Ameriki. Tudi dolnji Cerovci, kakih 70 njih, odpravljajo se v ono obljubljeno deželo, kamor jim je šel lani stanovanja iskat njih nekdanji orglar. Naj bodo pa poskusili, ker ne marajo poslušati svaritev!

Polit. društvo „Edinost“ je imelo 7. t. m. v postarih tržaške čitalnice svoj XX. občni zbor pod predsedstvom državnega poslanca, gosp. Jvana Nabergoja. V poročilu o društvenem delovanju je poudarjal gosp. Dolinar posebno lep napredek katerega je naredilo društvo s tem, da je raztegnilo svoj delokrog čez celo Primorsko. Sijajni tabor v Dolini je prvi lep uspeh tega napredka. V novi odbor so izvoljeni: za predsednika g. Jvan Nabergoj, za odbornike g.

Jožef Primožič, Ivan Dolinar, Viktor Dolenc, Stefan Nadlišek, Tomaž Novak, Jurij Jan, (dekan dolinski), France Sabac iz Novega grada, Jvan Saucin. Za prihodnjič nam sporoči morda kaj več o tem zboru naš tržaški dopisnik.

Notarskih mest na Kranjskem je 14 izpraznenih, znamenje pomanjkanja juristov, in sicer: Idrija, Bistrica, Lož, Senožeče, Tržič, Kranjska gora, Logatec, Kostanjevica, Velike Lašče, Žuženberk, Radeče, Metlika, Trebnje in Brdo. Prošnje naj se v 4 tednih vložijo pri notarski komori v Ljubljani.

Zvon. Lepoznanski list s podobami. V. tečaj. Izdaje in ureduje J. Stritar, Na Dunaji 1879. O tem listu piše J. Charpentier v „Novicah“:

Lansko leto je bilo slovenskemu lepoznanstvu neugodno: izgubili smo dva lepoznanska lista, „Zoro“ in „Besednik“, katerega je bil zapustil nepozabljivi Anton Janežič slovenskemu svetu v znamenje svoje domovinske ljubezni. Ostal je nam sedaj sam „Zvon“, kateri se uže dolgo pošteno trudi za našega naroda prosveto. Reči nam je po vsej pravici, da nas je prva številka letošnjega zvona posebno veselo iznenadejala in g. Stritarju smo hvaležni, da je svoj list tako „prerodil“. Z „galerijo slovenskih pesnikov“ (Valentin Vodnik pričinja to galerijo po zgledu dr. Bleiweisovega nekdanjega „Koledarčka“) se je odprlo „Zv.“ široko polje zanimivega, kar bode izvestno dobrodejno uplivalo zlasti na našo mladino. Brez poklonov povemo g. prof. Levcu, da je način njegovega opisavanja naših zaslužnih rojakov vse pohvale vredno. Gosp. Levce piše rodovito, brez vsega raztezanja svojega predmeta, in to je bistvena stvar, da se spisi laže pametijo. — O g. Stritarju govoriti je nepotrebno: njegova izvrstna dela pozná in z veseljem prebira slovenski svet. A ene želje ni moči nam zamolčati, in ta je: naj bi se okolo „Zvona“ zbrali vsi naši odlični pisatelji, ba bode ta beletristični list zrcalo naših dušnih krepostil! Mnoga imena se v „Zvonu“ proglašajo; naj jim velja v bodoče njegovo glasilo: *Vivos voco!* — Cena listu je 5 gold. za vse leto, in naroča se: „Wien, Währing, Herrngasse 74.“

Književnost. V zalogi ljubljanskega bukvarja J. Giontinija, ki je ravnokar založil gosp. Aléševčovo slovensko knjigo „Vojska na Turškem“, pride kmalu na svitlo nemška knjiga „Ueber Bosnien und die Occupation“ (o Bosni in njeni zasedi), ki jo je spisal naš neumorni pisatelj pl. P. Radics in posvetil fzm. baronu Filipoviču. Slavni vojskovodja je s posebno redostjo sprejel Radičevu dedikacijo ter se mu v odpisu od 30. dne p. m. iz Prage s toplo besedo zahvalil za skazano mu čast, katero „le v tem zmislu sprejme, da velja c. k. avstrijski armadi in njemu kot njenemu reprezentantu“ ter prepričanje izreka, da bode „knjiga, vredna dobro znanega imena pisateljevega, spisana v duhu zgodovinske resnice in avstrijskega patriotizma.“ Nov.

Razne vesti.

Prvi države pivec mrtev. Nej davno od tega, kar je umrl v Jstvomdu na Ogerskem pošten kmet imenom Jvan Pintar, ki si je gotovo zaslužil ime prvega pivca cele naše države. Kedar je priplula njegova luna na neba dvor, sedel je po štirinajst dni in časi tudi više v krčmi, kder nej imel drugega opravila, nego da je svoje suho grlo vedno z vinom hladil. Ker je bil ta bogat kmet ob enem velik veseljak, najel je večkrat dokaj kinetov, ki so mu pomagali piti. — Vodenica ga je spravila v krtovo državo.

Maščevanje po smrti. Čuden samomor je bil on dan na Badenskem. Neka žena je trdila, da je obretla (našla) v občinskem vodnjaku lase. Ženi so se posmehovali, ali za štirinajst dni potem našli so v istem vodnjaku truplo necega potepuha, ki je vaščanom grozil, da jim bode eno naredil. To je tudi storil in napravil svojim rojakom ne malo nevšečnost, ker razen omenjenega vodnjaka ne imajo nobenega družega, ni za se, ni za svoje živali.

Čudna zadolžnica. Sedemdesetletna Ana Podgardova vzajmila (posodila) je svojemu zetu 500 fl., ktere jej je imel plačati 15. decembra l. l. Upnica, ki ne zna dobro pisati in brati, shranila je prav dobro omenjeno zadolžnico (dolžno pismo), ter je opominjala svojega dolžnika še pred plačilnim dnevom, da ne bi pozabil svoje dolžnosti izpolniti. Dolžnik, ki je vedno obetal, da plača dolg, skrnil se je plačilnega dne in ko ga je njegova polnica (tašča) nekoliko dni pozneje srečala, del se je v tajbo trde, da ni dobil od nje nikakoršnega zajma ter da ni podpisal nobene zadolžnice. V vsej naglosti tekla je uboga gospa sé svojo zadolžnico k odvotniku, kder je pa izvedela, da na zadolžnici nej družega pisano nego to-le: „Potrjujem, da zna moja tašča še dobro kričati in skakati.“ V sled prošnje upnice bil je njen zet k redarstveni oblasti (policiji) poklican, kder je tako hudo razsajala, da se je njen zet mogel po pravici opirati na svoje potrjevanje. Ker je dolžnik tudi pri redarstvu tajil, da mu je

njegova tašča 500 fl. — vzajmila, in ker je trdil, da je samo na prošnjo njegove možitve željne tašče omenjeno potrjenje napisal, bilo je upnici rečeno, naj dolžnika toži.

Četvorica kalifornijskih milijonarjev. Lani so umrli v Kaliforniji štirje milijonarji: Dr. Brien, Hopkin, Rize i Kolton. Trije teh milijonarjev zapustili so in sicer vsaki premoženja čez osem milijonov dolarjev. Koltonovo premoženje je bilo manje, namreč od blizu treh milijonov. Vsi štirje so si sami pridobili to premoženje. Samo Kolton ostavil je otroke, drugi trije so bili stari samci, ki so zapustili svoje imenja večinom za blage namene. — E da bi se i pri nas našel blag bogat človek, ki bi kaj odmenil za dobre svrhe, zlasti našim ubogim študentom za štipendije, katerih pred vsemi mi goriški Slovenci silno potrebujemo!

Še je ljudi, ki verujó v veščice. On dan zabil si je neki nemški kmet v gorenjej Štajerskej v glavo, da je enemu njegovih volov narejeno. V tej svojej neumnej misli zažge naglo svojega vola še živvega upajoč, da s tem tudi veščico (copernico) sožge. — Vemo sicer, da je na svetu dokaj budal, a da žive še taci, kakoršen je ta nemški Štajercc, tega nismo mislili, in radi bi poslali k temu Štajercu v gosti nekoliko naših babjevercev, ki svoje balava jezike bruse, da se ob hudem vremenu zvoniti ne sme.

Sestričina velicega vezirja. Mnogo se je vže ugibalo, kaj da je moglo sedanjega sultana napatiti, da je tuniškega pašo Chaireddina imenoval svojim velikim vezirjem. Sedaj se sploh govori v Carigradu, da se nahaja v sultanovem haremu čerkezka kadunja (odaliskinja) iz Lahuta kavkaškega, mlada prekrasna deklica, ki je sé svojo ljubezljivostjo svojega najvišjega gospodarja tako očarala, da je on njenega ujca povzdignol na najvišjo državno službo.

Blag mož mrtev. Pred nekoliko dni je v Zagrebu deželni in državni poslanec Anton Jakič svojo blago dušo izdihol. Premoženja, katero je sam stekel (pridobil), imel je do blizu sedemdeset tisoč gold. Vse to svoje premoženje ostavil je Jakič v svojej oporoci za narodne zavode, namreč za jugoslovansko akademijo znanosti, za vseučilišče in druge blage namene. Naj tega poštenkoviča tudi drugi naši bogataši posnemajo!

Dunajska borza.

	10 Jan.
Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gl. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63 " 30 "
Zlata renta	73 " 95 "
1860 drž. posojilo	116 " 75 "
Akeije narodne banke	789 " — "
Kreditne akcije	225 " — "
London	116 " 65 "
Srebro	100 " — "
Napol.	9 " 33 "
C. kr. ceklaji	5 " 51 "
Državne marke	

C. K. PRIV. ZAVAROVALNA DRUŽBA
Phönix, „Feniks“, La Fenice
ustanovljena leta 1860 na Dunaji
imajoča 5,000.000 goldinarjev
ali 12,000.000 frankov

garantirane glavnice zavaruje po spodobnih cenah na podlagi določene tarife zoper poškodovanje po ognju in streli na poslojnih, premakljivem blagu, piči, živini, kmetijski opravi in vinu.

Sprejma tudi zavarovanje za človeško življenje.

	Plačane škode:
1873. leta 5953 poškodovancem	gl. 2.139.403.—
1874. " 6505 "	" 1.899.352.55
1875. " 8401 "	" 1.738.191.04
1876. " 6841 "	" 2.047.114.69
1877. " 8812 "	" 1.648.847.96
skupaj 36512 poškodovancem	gl. 9.467.909.24

Leta 1877 se je plačalo 100% čistega dohodka akcijonarjem.

GLAVNI AGENTI v pokneženi grofiji Goriško-Gradiški so: za polit. okraje Goriški in Tolminski in za sodnijski okraj Komenski gosp. **Aleksander Chiades**, stanujoč od 15. t. m. naprej v Gorici, v ulici stolne cerkve št. 36 II. nadstr. (Lenassi-jeva hiša); doma se dobi od 3. do 7. ure popoldne.

Za okraje Tržiški (Monfalcone), Červinjanski in Gradiški gosp. **Evgenij grof Valentinis** v Tržiči.

Za Kormin, okrajni agent gosp. **Ivan Ferlatti**, stanujoč v Korminu.

NB. Krajne agencije so v glavnih krajih po deželi.

Koristno naznanilo

prečast. duhovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenih sveč lastnina **Alojzija Bader-ja** v Gorici, ki je bila odlikovana sé sreberno svetinjo pri razstavi v Gorici leta 1854. in v Trstu leta 1855., ravno tako s častnim diplomom pri svetovni razstavi v Monakovem l. 1855., v Parizu l. 1855. in na Dunaji l. 1873, z bronteno svetinjo na zadnji svetovni razstavi v Parizu l. 1878, priporoča svoje sveče iz čistega voska od čebel, katere lepo, mirno in počasi gorijo in prav nič ne kapajo, se ne kidajo in ne onečedijo altarja.

Cena jim je gl. 2.68 K.o sveče iz čistega voska od čebel l. vrste, katere priporočam visokočastiti duhovščini; gl. 2.33 K.o od II. vrste.

Priporoča tudi svoje sveče, ki se imenujejo voščene (zmes, Kunstwachs), katere so prav enake onim iz Beneške fabrike in kojih zaloga je v Korminu.

Take sveče ki se v Korminu prodajajo za voščene in plačujejo po gl. 2.40 prodaje podpisani po gl. 1.90 K.o.

Alojzij Bader.

Zalogo mojih sveč ima tudi **Štefan Kralj** bandar v Kanalu, **Janez Sorč** štacunar v Bovcu, **Janez Goljevšček** novi štacunar v Sežani.

Plačuje se ob koncu leta, ali pa 5 kr. odbitka pri kilo, ako se precej plača.

Wir empfehlen als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel, Wagendecken (Plachen), Bettmatten, Zellstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

Zastonj

si prizadeva vsakdo, našemu blagu in našim cenam konkurencijo delati; mi smo vendar edini in nikdo nas ni na tem polju dosegel; najmanjša naročitev za poskušajo zadostuje vsakemu, ki se hoče prepričati, kako vsestransko in po ceni lahko vsakemu vstrezamo.

DOLOČENE CENE:

100 vizitnih listkov 50, 80 kr. 1 gl. 50 kr.	1000 pol najfinejega papirja za pisma v četverki s tiskano firmo gl. 6, 7, 8.
100 pol papirja za pisma v osmerki s kuverti vred s kakoršnim koli imenom gl. 1.20, gl. 1.50,	1000 pol detto v osmerki gl. 4, 5, 6.
1 kasetta englezk. popirja za pisma s kuverti vred in s kakoršnim koli monogramom gl. 1.50, 2, 3, 6.	1000 kuvertov s tiskano firmo gl. 2.50. najboljših gl. 2.80.
1000 pečatnih mark gl. 2, 3, 3.50.	1000 računov v četverki gl. 7
	1000 " osmerki gl. 5
	1000 pošiljavnih listov " 4

Kdor se skupaj za 10 gl. naroči, dobi primerno ceneje. Tiskovine vake baže se dobivajo naglo in po ceni. Zaloga vsakovrstnega papirja za poštno in uradno rabo, za risanje in zaboje.

Španjski vosk, odpisne knjige, črnilo, jeklena peresa, peresniki, svinčniki, pisala, pisne garniture itd. po najnižih tvorilnih cenah.

Da prihranimo našim častitim p. n. naročnikom nepotrebne pisarije in pošne stroške, priskrbujemo kakoršno si bodi stvar naglo in ne da bi si vračunili kako provizijo.

Kdor naroči za vsaj 10 gl. — dobi zastonj eleganten comptoir-koledar za leto 1879.

Na deželo se pošlja blago samo proti predplači ali poštnem povzetju.

Central-Depot für Papier, Schreib-Requisiten et Drucksorten
Wien III. Diesslergasse 10.